

Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

87

Χ. Μπούκης, Μ. Παπαδάκου, Γ. Πανάγος

Β' Τμήμα Κλινικής Ογκολογίας Γ.Ν. Ογκολογικού Νοσοκομείου Κηφισιάς «Α. Ανάργυροι»

Η αρχική αξιολόγηση του νεοπλασματικού αρρώστου και οι αρχικές διαγνωστικές και θεραπευτικές αποφάσεις έχουν αναμφισβήτητα κολοσσιαία σημασία για την εξέλιξη της νόσου και την επιβίωση του νεοπλασματικού αρρώστου. Οι περισσότεροι άρρωστοι με νεοπλασματικές νόσους διαγιγνώσκονται στο πρώτο Γενικό Νοσοκομείο όπου θα νοσηλευθούν μετά από την έναρξη της συμπτωματολογίας τους. Το 1980 στην Ελλάδα διαγνώσθηκαν συνολικά για πρώτη φορά 18769 νέες περιπτώσεις καρκίνου. Την ίδια χρονιά έγιναν 44916 εισαγωγές σε θεραπευτήρια με την διάγνωση του καρκίνου και πραγματοποιήθηκαν 734821 ημέρες νοσηλείας σ' όλη την Ελλάδα. Από αυτές οι 673267 πραγματοποιήθηκαν σε θεραπευτήρια Αθηνών - Πειραιώς - Θεσσαλονίκης και μόνον 61554 στην υπόλοιπη Ελλάδα. Από τους 27704 άρρωστους που νοσηλεύτηκαν στα Νοσοκομεία Αθήνας και Πειραιά, και χρειάστηκαν 517333 ημέρες νοσηλείας μόνον οι 16600 κατοικούσαν στην Αττική (ημέρες νοσηλείας 299394). Στη Θεσσαλονίκη η διαφορά συνόλου νοσηλευθέντων - νοσηλευθέντων κατοίκων του νομού ήταν σημαντικά μικρότερη (άρρωστοι 11399 - 10392, ημέρες νοσηλείας 155934 - 141037).

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι παρά το ότι οι άρρωστοι θα μετακινηθούν εκτός του τόπου της κατοικίας τους για την διάγνωση, θεραπεία και παρακολούθηση της νόσου τους, η πλειονότητα των αρρώστων θα πάρει το σύνολο της αντινεοπλασματικής του θεραπείας (κύρια εγχείρηση και λιγότερο χημειοθεραπεία, ορμονοθεραπεία και ακτινοθεραπεία) στο αρχικό Γενικό Νοσοκομείο όπου και έγινε η διάγνωση και αρχική αντιμετώπιση μιας και η γνωστή σε κλίνες δυναμικότητα των τεσσάρων Αντικαρκινικών Νοσοκομείων της χώρας επαρκεί για την εξυπηρέτηση μόνο του ενός τρίτου περίπου του συνόλου των αναγκών των αρρώστων.

Ο καρκίνος όμως είναι μια συστηματική νόσος η οποία σπανίως μόνον μπορεί να ανιχνευθεί, διαγνωσθεί και επαρκώς θεραπευθεί από ένα και μόνον γιατρό. Χρειάζεται αφ' ενός μεν συλλογική αντιμετώπιση και αφ' ετέρου υψηλό επίπεδο συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και ενημέρωσης πάνω στο γνωστικό αντικείμενο της αντινεοπλασματικής θεραπείας,

συντηρητικής και επεμβατικής καθώς και καλή γνώση των αλληλοεπιδράσεων των διαφόρων μορφών θεραπείας. Τα Ογκολογικά κέντρα και τα Ογκολογικά τμήματα Γενικών Νοσοκομείων παρέχουν ένα περιβάλλον όπου προάγεται η εκπαίδευση για τον καρκίνο και την αντιμετώπισή του, υπάρχει επαρκές υλικό ασθενών ώστε να μπορεί να συσσωρευθεί εμπειρία και το ιατρικό προσωπικό έχει αποκτήσει την κατάλληλη σε βάθος εξειδίκευση. Αποτελούν έτσι ένα χώρο όπου οι τόσο κρίσιμες αρχικές θεραπευτικές αποφάσεις για τον άρρωστο μπορούν να παρθούν με συνέπεια και δίχως χρονοτριβή.

Η λύση είναι να αναπτυχθούν Ογκολογικά τμήματα στα Γενικά Νοσοκομεία αφ' ενός και αφ' ετέρου να λειτουργήσουν Ογκολογικά Συμβούλια σε όλα τα Νοσοκομεία με την συμβολή ειδικών από γειτονικές μονάδες όπου δεν υπάρχουν ειδικά Ογκολογικά τμήματα. Το Ογκολογικό Συμβούλιο παρέχει μια πολυδιάστατη συζήτηση για κάθε περιστατικό που μπορεί να οδηγήσει σε καλλύτερη φροντίδα για τον καρκινοπαθή και να βελτιώσει την εκπαίδευση των θεραπόντων γιατρών. Ο κύριος αντικειμενικός σκοπός του Ογκολογικού Συμβουλίου είναι να βελτιώσει το επίπεδο περίθαλψης των νεοπλασματικών αρρώστων μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών ανάμεσα στους γιατρούς που συμμετέχουν. Είναι εξαιρετικά δύσκολο για τον καθένα γιατρό χωριστά να έχει δει αρκετούς αρρώστους με κάθε ένα δεδομένο πρόβλημα της κάθε επιμέρους νεοπλασματικής νόσου ώστε να έχει σχηματίσει το δικό του απόθεμα εμπειριών για κάθε συγκεκριμένο βήμα που απαιτείται στους διαγνωστικούς και θεραπευτικούς χειρισμούς.

Η συνεδρίαση του Ογκολογικού Συμβουλίου, στην οποία ο ειδικός μπορεί να μοιραστεί τις εμπειρίες του που βασίζονται στην προσωπική πείρα που έχει αποθησαυρίσει καθώς και μια βαθύτερη γνώση της τρέχουσας βιβλιογραφίας στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, είναι ένα περιβάλλον όπου ο γιατρός της πρωτοβάθμιας περίθαλψης, ο ειδικευμένος αλλά και ο γιατρός του Γενικού Νοσοκομείου μπορούν να γίνουν κοινωνοί μιας βαθύτερης και πλατύτερης κατανόησης του ογκολογικού προβλήματος και της αντιμετώπισής του, να επαυξήσουν το εύρος των εμπειριών τους και να βελτιώσουν το επίπεδο της περίθαλψης των αρρώστων τους.

Εκτός από την τακτική συμμετοχή στο Ογκολογικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου μας η Κλινική μας από το 1985 έχει συνδεθεί με δύο Γενικά Νοσοκομεία της Αθήνας και λειτουργεί σαν ειδικός σύμβουλος στην διαδικασία λήψης διαγνωστικών και θεραπευτικών αποφάσεων για τα περιστατικά τους. Η εμπειρία μας τόσο από την λειτουργία του Ογκολογι-

κού Συμβουλίου του Νοσοκομείου μας όσο και των Γενικών Νοσοκομείων είναι θετική.

Οι συναντήσεις του Ογκολογικού Συμβουλίου γίνονται τακτικά ανά εβδομάδα. Σε περίπτωση έκτατου περιστατικού που, κατά την κρίση του θεράποντα, χρειάζεται άμεση συζήτηση προκαλείται έκτατη συγκέντρωση. Οι συζητήσεις του Ογκολογικού Συμβουλίου είναι ανεπίσημες, εμπιστευτικές και δεν έχουν τον χαρακτήρα ελέγχου. Έχουν σαν σκοπό να δημιουργήσουν ενιαία standards για την παροχή υπηρεσιών υγείας στους καρκινοπαθείς. Παράλληλα, ο ανεπίσημος χαρακτήρας που έχουν δίνει την ευκαιρία να συζητηθούν τα περιστατικά σε βάθος και να ανταλλάγουν απόψεις και εμπειρίες που, ενδεχόμενα, θα ήσαν ανασταλμένες με επίσημο χαρακτήρα.

Συζητούνται απαραίτητα όλες οι προβληματικές περιπτώσεις και αναζητείται η καλλίτερη δυνατή λύση από κάθε άποψη. Γίνεται προσπάθεια με την συνεργασία να υπερκερασθούν τεχνικά προβλήματα που τυχόν υπάρχουν για την υλοποίηση των προτάσεων και των αποφάσεων που αφορούν την αντιμετώπιση του κάθε αρρώστου. Καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια ώστε κάθε νέα περίπτωση να συζητιέται προοπτικά έτσι που να σχεδιάζονται από την αρχή όλοι οι απαιτούμενοι διαγνωστικοί και θεραπευτικοί χειρισμοί σε όλα τα επίπεδα και από κάθε άποψη.

Βασιζόμενοι στην μέχρι σήμερα εμπειρία μας προτείνουμε την λειτουργία Ογκολογικών Συμβουλίων σε όλα τα Γενικά Νοσοκομεία της Αθήνας και του Πειραιά, κατ' αρχήν, με συμμετοχή ειδικών από τα τρία Αντικαρκινικά Νοσοκομεία του Λεκανοπεδίου. Είμαστε πεπεισμένοι ότι οι εμπειρίες που θα κερδηθούν μέσα από τις διαδικασίες των Συμβουλίων θα δημιουργήσουν καλλίτερο κλίμα αλληλοκατανόησης και συνεργασίας μεταξύ των Ειδικών και των Γενικών Νοσοκομείων, θα αναπτύξουν το πνεύμα της ομαδικής εργασίας και θα δημιουργήσουν στελέχη για την επάνδρωση των Επαρχιακών Νοσοκομείων και των Κέντρων Υγείας με βαθύτερη κατανόηση των ειδικών προβλημάτων των νεοπλασμάτων αλλά και ικανών να αντεπεξέλθουν στην διογκούμενη ανάγκη για παροχή μέρους τουλάχιστον της αντινεοπλασματικής θεραπείας με ασφάλεια για τον άρρωστο και σε συνεργασία με το Νοσοκομείο που τον παρακολουθεί στον τόπο της κατοικίας του.